

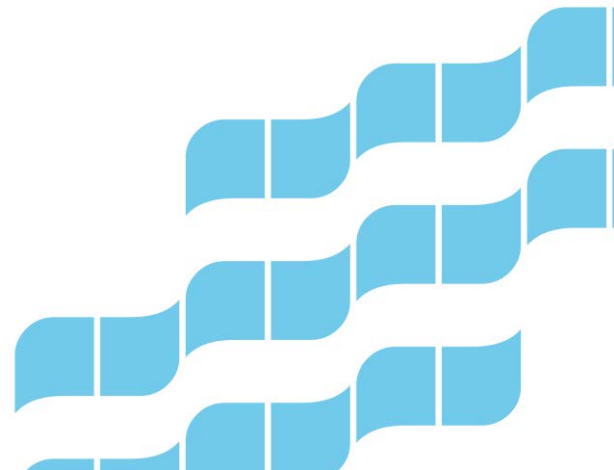
RAHOLA RADANVARSI

Asemakaavan selostus

Ehdotus 29.3.2021, tark. 10.1.2022

Kuva: Ilmakuva Raholan radanvarren suunnittelualueesta. Suunnittelualue rajattuna kuvaan punaisella. Ilmakuva © Blom 2018

Kaavan nimi RAHOLA, RADANVARSIKORTTELI, ASEMAKAAVA NRO 8707

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 10.2.2020 päivättyä, 29.3.2021 ja 15.11.2021 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 8707. Asian hyväksyminen kuuluu Kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava koskee:

Tampereen kaupungin Raholan kaupunginosan korttelin 3072 kiinteistöjä 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18 sekä katu-, ja viher- ja liikennealuetta ja teollisuusrakennusten ja -laitosten sekä varastorakennusten korttelialuetta.

Asemakaavalla muodostuu:

Tampereen kaupungin Raholan kaupunginosan korttelit 3118, 3119, 3120, 3121.

Lisäksi katu-, liikenne- ja suojaviheraluetta sekä puistoa.

Kaavan laatija:

Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Minna Kiviluoto, toimistoarkkitehti Heidi Sumkin ja yhdyskuntasuunnittelupäällikkö Hanna Montonen

Diaarinumero:

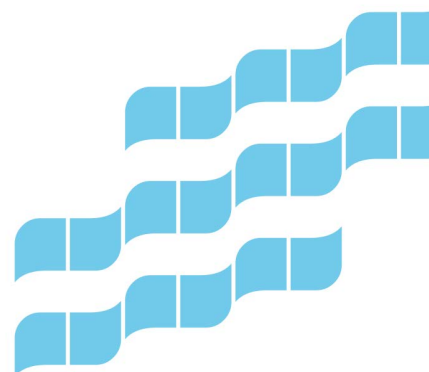
Dno TRE: 1208/10.02.01/2019

Vireille tulo:

13.6.2019

Kaavan nimi ja tarkoitus

Rahola, radanvarsikortteli. Asemakaava nro 8707.

TIIVISTELMÄ

Teollisuusalue asuinalueeksi noin 2550 asukkaalle

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan uuden kaupunkimaisen asuinalueen sekä työpaikka- ja palvelutilojen rakentaminen Raholan kaupunginosaan, Tesoman valtatie varteen, nykyisen teollisuusalueen tilalle. Alueelle muodostuu myös viheraluetta sekä uusia jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä mm. radan alitse Kohmankaareen ja virkistysyhteydet Risuharjunpuistoon ja Tohloppijärvelle.

Asemakaavan toteutumisen myötä alueelle syntyy kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti uusi ajallinen kerrostuma, asuntotarjonta monipuolistuu ja asukasmäärä lisääntyy.

Käyttötarkoitus muuttuu ja rakennusoikeutta osoitetaan alueelle yhteensä 122 109 k-m²

Asemakaavamuutoksella suunnittelualan käyttötarkoitus muuttuu ja rakennusoikeutta muodostuu yhteensä 122 109 k-m² (kerrosalaneliömetriä).

Asuinkerrostalojen korttelialueille (AK) osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 102 050 k-m². Liikerakennusten korttelialueelle (KL) osoitetaan rakennusoikeutta 2250 k-m² päivittäistavarakauppaa varten, yleisten rakennusten korttelialueelle (KL-11, Y, YL, YK) mm. paloasemaa, seurakuntataloa, pysäköintilaitosta, työpaikka- ja liikuntatiloja varten n. 12 700 k-m² sekä alueen itäosaan päiväkotia (YL) varten 3000 k-m². Muuntamorakennuksille (ET-1, ET-2) osoitetaan yhteensä 100 k-m². Asemakaavamuutosalueella sijaitseva lämpövoimalatontti (ET-1), pinta-alaltaan 0,39 hehtaaria, säilyttää käyttötarkoituksensa ja olemassa olevan rakennusoikeutensa 1989 k-m². Rakennusoikeus kasvaa 64 498 k-m² nykyisestä, teollisuus- ja varastorakennuksille osoitetusta 57 611 kerrosalaneliömetristä.

Asemakaavalla radanvarteen muodostuva uusi asuinalue koostuu umpikorttelien ketjusta, jonka välit ovat vehreitä ja puistomaisia. Alueen länsipää on kaupunkimaisen tiivis työpaikka- ja palvelutiloineen. Alueen keskellä taitekohdassa sijaitsee puistovyöhyke ja sen itäpuolella Risuharjun kupeessa astetta pienimittakaavaisemmat asuinkorttelit. Umpikorttelit muodostavat melusuojan rata-aluetta vasten. Autosäilytys keskitetään radan varren pysäköintilaitoksiin ja autokatoksiin, jolloin korttelien sisäpihat ovat autottomia yhteispihoja. Korttelialueen läpi kulkee itä-länsi-suuntainen alueen sisäinen jalankulun ja pyöräilyn reitti.

Vanha teollisuusalue rautatien, pientaloalueen ja Risuharjun välissä

Suunnittelualue sijaitsee Raholan kaupunginosassa n. 6 km länteen Tampereen keskustasta rajoittuen pohjoisessa päärataan, lännessä Tesoman valtatiehen sekä etelässä ja idässä Risuharjunpuistoon. Suunnittelualue on laajuudeltaan n.

13 ha ja käsittää korttelin 3072 ja katu- ja viheraluetta sekä lämpövoimalan kortteleiden eteläpuolella.

Suunnittelun haasteena liikenneväylien välissä sijaitsevalla alueella on ratamelu pohjoisessa, Tesoman valtatie ajoneuvoliikenteen melu etelässä ja junaliikenteen aiheuttama ääriä koko suunnittelualueella. Pääosa suunnittelualueesta on veden hankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta. Ennen asuinrakentamista alueella olevien teollisuusrakennusten alla mahdollisesti olevat pilaantuneet maa-ainekset tulee selvittää tarkemmin. Suunnittelualueen keskellä on pohjois-eteläsuuntainen liito-oravan kulkuyhteys.

Tavoitteena teollisuusalueen muuttaminen asuinkäyttöön

Tavoitteena on kantakaupungin yleiskaavan 2040 mukainen kaupunkimainen alue.

Teollisuustontit on tarkoitus osoittaa kerrostalovaltaisen asumisen ja työpaikka- ja liiketilojen korttelialueeksi, jonne osoitetaan varaus myös päivittäistavarakaupalle, paloasemalle, päiväkodille, seurakuntarakennukselle sekä polttoaineenjakeleyn kylmäasemalle. Lämpövoimalan on toistaiseksi tarkoitus säilyä nykyisellä paikallaan.

Kaavamuutoksen tavoitteena on Tesoman aluekeskuksen vahvistaminen. Hankkeessa pyritään vahvistamaan yhteyksiä Tesomalta Tohlopin suuntaan Mediapolikseen ja Hiedanrantaan.

Kaavan avulla pyritään luomaan alueelle uusia asumisen mahdollisuuksia, ympäristöhäiriötä tuottamatonta työpaikkatilaa, monipuolisia toimintoja, kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä sekä turvaamaan ekologisia yhteyksiä ja laadukasta viherympäristöä.

Kaavoitusohjelmaan vuosille 2020-2024 merkittynä tavoitteena on suunnittelualueelle n. 50 000 k-m² asuinkerrosalaa ja n. 15 000 k-m² muuta kerrosalaa.

Valmisteluvaiheessa alueen maankäyttöä tutkittiin yleissuunnitelman avulla. Yleissuunnitelmassa esitettiin asemakaava-alueelle rakennusoikeutta noin 95 000 k-m², josta asuinkerrostalojen korttelialueelle noin 85 000 k-m². Lisäksi yleissuunnitelmassa esitettiin liikerakennusten korttelialueelle kerrosalaa 2 000 k-m² päivittäistavarakauppaa varten, yleisten rakennusten korttelialueelle mm. paloasemaa, työpaikka- ja liikuntatilaa varten n. 5000 k-m² sekä päiväkotia varten noin 2600 k-m².

Asemakaavaprosessin vaiheet

Aloituvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 13.6. — 9.8.2019.

Valmisteluvaihe

Valmisteluvaiheessa tutkittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja tehtiin lisäselvityksiä.

Asemakaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistetun version kanssa 13.2.-12.3.2020 ja nähtävillä oloaikana järjestettiin yleisötilaisuus.

Tiivistelmä palautteesta ja siihen annetut kaavoittajan vastineet on koottu palauteraportiksi kaavan liiteasiakirjoihin.

Ehdotusvaihe

Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisua tarkistettiin valmisteluvaiheen palautteen ja tarkentuneen suunnittelun myötä. Aluetta koskevia selvityksiä täydennettiin ja päivitettiin. Kaavaratkaisua ja viitesuunnitelmaa käsiteltiin myös kaupunkikuva-toimikunnassa, joka korosti suunnittelussa tavoiteltavaa asuinalueen monimuotoisuutta, omaa identiteettiä ja laadukasta kaupunkikuvaa sekä alueen itä- ja länsipäiden erilaista luonnetta.

Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisua kehitettiin mm. asuinkorttelien mitoituksen ja pysäköintijärjestelyjen osalta. Alueen kaupunkikuvallista ilmettä ja laatua ohjattiin mm. kaupunkikuvatoimikunnan lausunnon pohjalta määritellyin kaavamääräyksin ja rakentamistapaohjeen avulla. Kaavamerkintöjä tarkennettiin mm. ympäristöhäiriöiden hallinnan ja ympäristönsuojelun osalta.

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 15.4.–17.5.2021. Nähtävillä oloaikana saatiin neljä (4) viranomaislausuntoa ja kolme (3) muistutusta.

Muistutuksissa otettiin kantaa liikennejärjestelyihin, liito-oravan kulkureitteihin ja niiden turvaamiseen, maaperän puhdistustöihin ja hulevesien käsittelytoimenpiteisiin, Risuharjunpuiston luontoarvojen turvaamiseen sekä uuden rakennuskannan myötä lisääntyvään valosaasteeseen.

Viranomaislausuntoja saatiin Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Väylävirastolta sekä Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Pirkanmaan liitolla, Pirkanmaan maakuntamuseolla ja Väylävirastolla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotuksen suhteen.

ELY-keskuksen lausunto koski melunhallintaa rata-alueen läheisyydessä, tavarajunista aiheutuvien riskien arviointia, maaperän ja pohjaveden haitta-aineiden selvittämistä koskevia kaavamääräyksiä, hulevesien hallintaa pohjavesialueella ja liito-oravan kulkuyhteyksiä.

Ehdotusvaiheen muistutuksista ja lausunnoista on laadittu palaute- ja vastineraportti sisältäen kaupungin vastineet saatuun palautteeseen. Palaute- ja vastineraportti on kaava-aineiston liitteenä.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 1.9.2022. Neuvottelumuistio on kaava-aineiston liitteenä.

Kaava-aineistoon ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavakartan merkintöjä ja määräyksiä on tarkistettu ja täydennetty. Maaperän ja pohjaveden haitta-aineita koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu ja päivitetty viranomaispalautteen pohjalta.

Kaavaselostusta on päivitetty. Selostukseen on lisätty tehtyjä uusia selvityksiä ja selvitysten täydennyksiä koskevat kohdat. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty turvallisuusriskien, varjostusvaikutusten ja meluntorjunnan osalta.

Kaava-aineistoon tehdyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä tarkastuksia, eivätkä edellytä kaava-aineiston uudelleen nähtäville asettamista.

Asemakaavan toteuttaminen

Kaavan toteutus voi alkaa sen saatua lainvoiman. Asemakaavasuunnittelun rinnalla BST-Arkkitehdit Oy sekä ehdotuksen tarkistusvaiheessa NEVA Arkkitehdit on laatinut viitesuunnitelmia, jotka havainnollistavat alueen mahdollista toteuttamistapaa ja kaava-alueella tapahtuvaa muutosta.

Sisällys

RAHOLA RADANVARSI.....	1
Asemakaavan selostus	1
Tiivistelmä	3
Teollisuusalue asuinalueeksi noin 2550 asukkaalle	3
Käyttötarkoitus muuttuu ja rakennusoikeutta osoitetaan alueelle yhteensä 122 109 k-m ²	3
Vanha teollisuusalue rautatien, pientaloalueen ja Risuharjun välissä.....	3
Tavoitteena teollisuusalueen muuttaminen asuinkäyttöön	4
Asemakaavaprosessin vaiheet.....	4
Asemakaavan toteuttaminen	6
1 LÄHTÖKOHDAT	9
1.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	9
1.1.1 Asemakaava-alue on teollisuus- ja varastotontteja.....	9
1.1.2 Luonnonympäristö.....	9
1.1.3 Rakennettu ympäristö.....	10
1.1.4 Väestö ja palvelut	11
1.1.5 Maanomistus: merkittävältä osin yksityisessä omistuksessa.....	11
1.2 Aiemmin tehdyt suunnitelmat	12
2 ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	12
2.1 Kaavan rakenne.....	12
2.1.1 Mitoitus.....	13
2.1.2 Palvelut.....	13
2.2 Ympäristön laatua koskevat tavoitteet.....	13
2.2.1 Kaavatyön alussa asetetut laatutavoitteet.....	13
2.2.2 Tavoitteiden toteutuminen	14
2.3 Aluevaraukset, kaavamerkinnät ja määräykset	14
2.3.1 Kaavamerkinnät.....	14
2.3.2 Korttelialueet.....	23
2.3.3 Muut alueet.....	24
2.4 Nimistö.....	25
3 KAAVAN VAIKUTUKSET.....	25
3.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	25
3.1.1 Vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen	25
3.1.2 Vaikutukset sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin	26
3.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	26
3.3 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	27
3.4 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen.....	27

3.4.1	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen.....	27
3.4.2	Vaikutukset liikenteeseen	27
3.4.3	Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen	28
3.5	Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.....	28
3.5.1	Kaupunkikuva, maisema ja rakennettu ympäristö	28
3.5.2	Kulttuuriperintö	28
3.5.3	Vaikutukset talouteen ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen (yritysvaikutukset) 28	
4	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	29
4.1	Asemakaavamuutoksen käynnistäminen	29
4.2	Asemakaavamuutoksen tavoitteet.....	29
4.2.1	Tavoitteiden tarkentuminen kaavaprosessin aikana	29
4.3	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	29
4.4	Osallistuminen ja vuorovaikutus	29
4.5	Asemakaavaratkaisun kehittyminen suunnittelun aikana.....	30
4.5.1	Aloitusvaiheen palaute ja kaavan valmisteluaineiston laatiminen.....	30
4.5.2	Valmisteluaineistosta saatu palaute ja huomioon ottaminen	32
4.5.3	Ehdotusaineistosta saatu palaute ja niiden huomioon ottaminen	33
4.5.4	Kaavaehdotukseen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset	35
4.6	Selvitysten huomioiminen asemakaavaratkaisussa	35
4.7	Kaavataloustarkastelu	35
5	KAAVA ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT JA PÄÄTÖKSET	36
5.1.1	Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta.....	36
5.1.2	Yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta	36
5.1.3	Asemakaava.....	36
5.1.4	Kaupungin strategiat.....	37
5.1.5	Tonttijako	37
5.1.6	Pohjakartta	37
6	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	37
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	37
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus.....	37
6.3	Toteutuksen seuranta.....	37
7	LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA	37
7.1	Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista.....	38

1 LÄHTÖKOHDAT

1.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

1.1.1 Asemakaava-alue on teollisuus- ja varastotontteja

Suunnittelualue sijaitsee Länsi-Tampereella, Raholan kaupunginosassa n. 6 km länteen Tampereen keskustasta rajoittuen pohjoisessa päärataan, lännessä Tesoman valtatiehen sekä etelässä ja idässä Risuharjunpuistoon. Suunnittelualue on laajuudeltaan n. 10 ha ja käsittää korttelin 3072 sekä katu- ja viheraluetta sekä lämpövoimalan kortteleiden eteläpuolella. Alue sijaitsee pohjavesialueella.

Alue on 1960-70-luvulta lähtien ollut teollisuus- ja varastokäytössä, aikaisemmin pääosin peltoa. Alueen lounaispuolelle rakennettiin valtatie 1970-luvulla. Nyt alueen sijainti ei ole enää teollisuudelle optimaalinen. Alueella onkin noussut kiinnostus luopua teollisuus- ja varastokäytöstä ja muuttaa alue asuinalueeksi, jolla ei olisi asumista häiritseviä toimintoja.

1.1.2 Luonnonympäristö

Risuharjunpuisto

Alue rajoittuu kaakossa Risuharjunpuistoon, joka on vanhaa metsää ja pohjavesialuetta. Risuharjunpuiston itäosa sijaitsee Raholanharjulla. Puisto on Epilästä Nokialle haarautuvan eteläisen harjujakson ainoa luonnontilainen osa. Puiston pohjoisosassa on pieni suppa, jonka ympärillä vallitseva kasvillisuustyyppejä on lehtomainen kangasmetsä. Ylempänä rinteellä kasvillisuustyyppejä vaihtuu tuoreeksi kangasmetsäksi ja harjun laella kuivaksi kangasmetsäksi. Puistoon valuvat hulevedet johtuvat suppaan ja imeytyvät edelleen maaperään.

Hulevedet

Suunnittelualue sijaitsee pääosin Epilänharju-Villillä B pohjavesialueella. Tampereen kantakaupungin hulevesiohjelman toimenpidesuosituksissa esitetään mm. että:

” Pohjavesialueilla vesitasapainon säilyttämiseksi tulee pohjaveden muodostumisolosuhteet pitää mahdollisimman hyvinä:

- 1) vettä läpäisemättömän pinnan määrää ei saa lisätä, jotta veden imeytyminen turvataan
- 2) ei saa ryhtyä kuivatustoimenpiteisiin, joilla pohjaveden pintaa lasketaan
- 3) pohjaveden likaantuminen on estettävä ensisijaisesti käsittelemällä likaiset hulevedet ennen imeytystä ja toissijaisesti johtamalla pois pohjavesialueelta. ”

Tohloppijärvi on herkkä kuormituksen muutoksille ja jo lievästi rehevöitynyt. Se on kuitenkin edelleen luokiteltu hyvälaatuisiksi. Tohlopin ravinnekuormitusta ei saa lisätä, minkä vuoksi rakentaminen alueella on toteutettava siten, että järveen johtuvien valumavesien laadun on säilyttävä vähintään yhtä hyvänä kuin nykyään.

Suunnittelualueella on ollut teollista toimintaa useita vuosikymmeniä. Lähialueella on ollut myös muuta aluetta pilaavaa toimintaa, kuten Winterin maalitehdas ja sen jätealueet. Lähialueen pohjavedessä ja huokosilmassa on

todettu kohonneita pitoisuuksia kloorattuja yhdisteitä sekä paikoin öljyä ja metalleja.

Liito-oravat

Yleiskaavan liito-oravaseurannassa (v.2017) on todettu Ylä-Raholan suunnasta hyvä kulkuyhteys Risuharjun länsiosaan ja siitä edelleen Tohloppijärvelle sekä heikko/parannettava kulkuyhteys kaava-alueen keskeltä kohti pohjoista.

Kantakaupungin liito-oravaselvityksessä 2016 suunnittelualueella ei tehty liito-oravahavaintoja. Suunnittelualueen halki on esitetty mahdollinen liito-oravien yhdysreitti. Risuharjunpuiston itäosa on todettu selvityksessä liito-oravalle erittäin soveltuvaksi elinympäristöksi.

Eliöstö- ja biotooppiselvityksessä (v.2020) todetaan, että kaava-alueen läheisyyteen sijoittuu liito-oravan asuttamia elinympäristöjä ja alueen kautta kulkee liito-oravien kulkureittejä, joilla tulee säästää liito-oravan liikkumiseen soveltuvaa kookasta puustoa ja huolehtia, etteivät kulkurieitit katkea.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Kaava-alueelle ei sijoitu edustavia uhanalaisia tai erityisen arvokkaita luontotyyppisiä.

1.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualueella on pääosin teollisuus- ja varastotiloja. Alue sijaitsee vilkkaan liikenneväylän ja rautatien välissä. Liikenneväylän eteläpuolella on pientaloaluetta ja rautatien pohjoispuolella on rivi- ja kerrostalo- sekä työpaikka- aluetta.

Arkeologia ja rakennettu kulttuuriympäristö

Pirkanmaan maakuntamuseon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta antaman lausunnon mukaan maakuntamuseolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta hankkeesta huomautettavaa.

Kaava-alueelle on syntynyt teollisuutta 1960-luvulta lähtien. Kaava-alueen rakennettu ympäristö käsittää mm. Jaakko Ilveskosken v. 1966 autonpesulaitteita valmistaneelle Konelammiselle suunnitteleman teollisuusrakennuksen sekä Pekka Riikosen suunnitteleman v. 1966 rakennetun Hämeen Osuusteurastamon. Rakennuksia on uudistettu ja laajennettu myöhemmin. Asemakaavaa varten on laadittu rakennetun ympäristön selvitys, jonka perusteella voidaan arvioida uudisrakentamiseen tähtäävän asemakaavan vaikutukset erityisesti Tampereen modernin ajan teollisuusperintöön.

Liikenne

Kaava-alueelle johtaa nykytilanteessa Tesoman valtatie ja alueen itäosaan valtatieltä Kolismaankatu. Tesoman valtatie ja alueen pohjoisreunalla kulkeva rautatie ovat merkittäviä melun lähteitä.

Tampereen alueen linja-autolinja 20 kulkee Tesoman valtatieä, 8 ja 17 radan pohjoispuolella Kohmankatua.

Tesoman valtatie varressa kulkee pyöräreitti. Kaava-alueen itäpäässä on radan alittava kävelyn ja pyöräilyn reitti.

Tekninen huolto

Kaava-alueella on vesi, viemäri ja kaukolämpö.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Melu

Kaavaa varten v. 2018 laaditun ja v.2020 päivitetyn meluselvityksen mukaan kaava-alueella liikennemelun keskiäänitaso on alueen länsipuoliskolla nyky- ja ennustetilanteessa alle 65 dB. Yöaikaan raidemelun keskiäänitaso on rakennusten pohjoispuolella yli 55 dB (enintään 63 dB) mutta tavarajunista aiheutuva hetkellinen enimmäismelutaso on jopa 87 dB. Alue tulkitaan uudeksi alueeksi, jolloin yömelu on mitoittava tekijä. Melu tulee huomioida rakennusten rakenteissa ja sijoittelussa sekä muussa melusuojauksessa siten, että asuintiloissa, ulko-oleskelualueilla ja virkistysalueilla melu ei ylitä ohjearvoja. Lisäksi koko suunnittelualueella tulee huomioida raitiotiestä johtuva runkomelu ja tärinä.

Maaperä ja pohjavesi

Alueella on ollut teollista toimintaa useiden vuosikymmenten ajan, ja sen myötä mahdollisesti pilaantunutta maa-ainesta.

Maaperän ja pohjaveden mahdollisia haitta-aineita ja kunnostustarvetta on selvitetty laajasti kaavaprosessin aikana. Rakennettujen kiinteistöjen kohdalla tarkempia tutkimuksia päästään tekemään vasta kun olevat rakennukset on purettu. Pilaantuneeksi todetun alueen maaperä tulee puhdistaa valtion viranomaisen hyväksymällä tavalla suunniteltuun käyttötarkoitukseensa sopivaksi. Pilaantuneeseen maaperään ei tule imeyttää hulevesiä.

Alueella tehdyissä pohjavesitutkimuksissa on havaittu kohonneita öljyhiilivety- ja raskasmetallipitoisuuksia sekä kloorattujen hiilivety-yhdisteiden pitoisuuksia. Haitta-aineet ovat kulkeutuneet pohjaveteen alueella pitkään harjoitetun pilaavan toiminnan seurauksena. Koska kaava-alue sijaitsee Epilänharju-Villillä B-pohjavesialueella, pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien seuranta alueella tulee jatkaa.

1.1.4 Väestö ja palvelut

Kaava-alueen väestötiheys on tällä hetkellä alhainen, sillä alueella ei ole asuinrakennuksia. Alue kytkeytyy sekä Raholan että Tesoman asuinalueisiin.

Lähimmät päiväkodit ovat Tesoman ja Raholan päiväkodit. Lähin ala- ja yläkoulu on Tesoman yhtenäiskoulu.

1.1.5 Maanomistus: merkittävältä osin yksityisessä omistuksessa.

Suunnittelualueen teollisuustontit n. 11 ha on yksityisessä omistuksessa. Loput n. 2 ha eli lämpövoimalan tontti ja katu- ja liikennealueet ovat kaupungin omistuksessa.

1.2 Aiemmin tehdyt suunnitelmat

Asemakaava on kantakaupungin yleiskaavan mukainen. Asemakaavatyön pohjaksi on laadittu yleissuunnitelma, jossa on määritelty pääpiirteittäin mm. korttelialueet, katuverkko sekä rakentamisen tapa. Yleissuunnitelmaa laadittaessa on käyty keskusteluja mm. kaupungin eri toimialojen kanssa.

Asemakaavatyön rinnalla on työstetty myös kaavan hakijoiden teettämää viitesuunnitelmaa, joka kuvaa alueen mahdollista toteuttamistapaa.

2 ASEMAKAAVAN KUVAUS

2.1 Kaavan rakenne

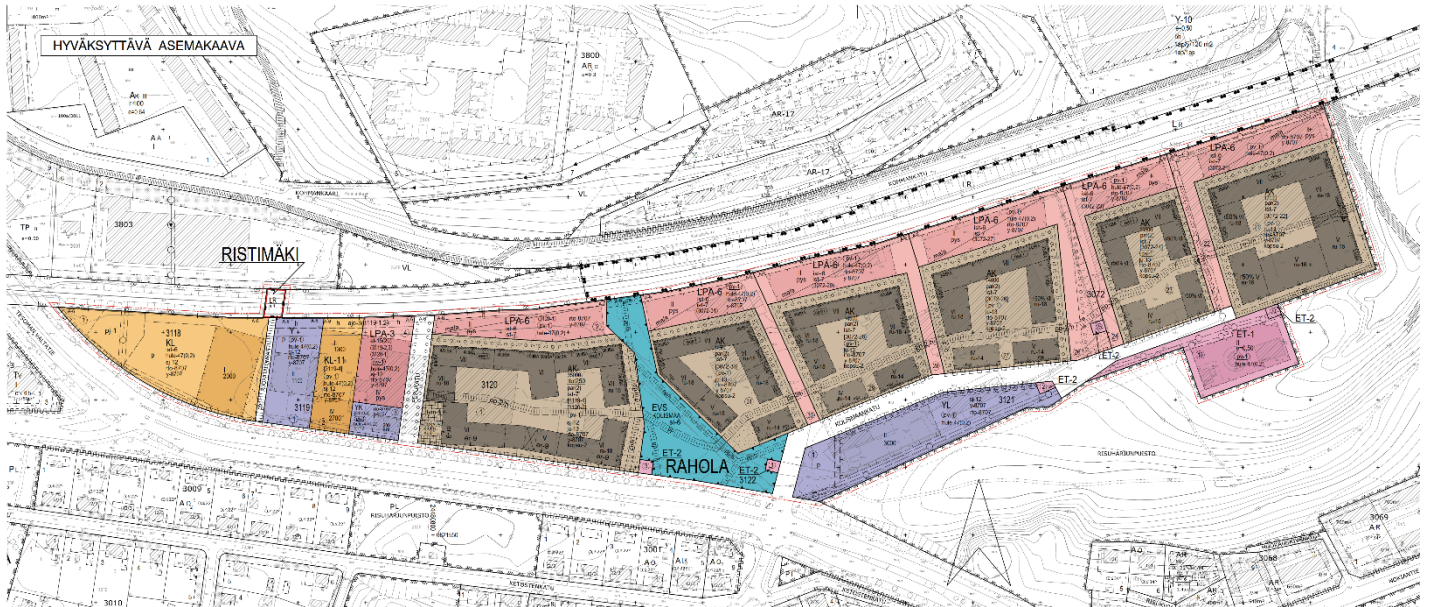
Suunnittelualueelle syntyy kaavan toteutuessa uusi itä- länsi-suuntainen kerrostaloalue, joka rajautuu lounaassa Tesoman valtatiehen ja kaakossa Risuharjun puistoon, pohjoispuolella rautatiehen. Tesoman valtatiehen eteläpuolella on Raholan pientaloalue.

Alueelle saavutaan Tesoman valtatiehen kautta. Pääliittymä alueen itäosaan on olevan Kolismaankadun liittymän kohdalla. Lisäksi alueen länsiosaan muodostuu uusi liittymä päivittäistavarakaupalle, paloasemalle sekä Pesukatu-nimiselle kadulle.

Alueen keskelle, olevan puuston ja mahdollisen liito-oravareitin kohdalle osoitetaan pohjois-eteläsuuntainen suojaviheralue. Kerrostaloalueen keskelle muodostuu alueen sisäinen itä-länsi-suuntainen jalankulun ja pyöräilyn reitti. Kolismaankadun pohjoisreunaan rakentuu yleinen kävely- ja pyöräily-yhteys kohti Tohlopinrantaa.

Kerrostaloalueen paikoitus sijoitetaan pääosin junaradan varteen tonttien pohjoispuolelle kaksikerroksisiin pysäköintilaitoksiin ja autokatoksiin, jotka muodostavat melusuojaan rautatiehen suuntaan.

Korttelirakenne muodostuu umpikorttelimaisista asuinkerrostalojen ryhmistä, joiden keskelle muodostuvat liikenteen melulta suojatut, autoista vapaat asukkaiden oleskelupihat. Korkeimmat, kuusi-seitsemänkerroksiset kerrostalot sijoitetaan kerrostalotonttien pohjoislaidalle, jossa ne muodostavat asuinkortteleille muurimaisen massan melua vastaan. Kerrostalot madaltuvat alueen eteläreunaa kohti neli-viisikerroksisiksi. Itäisten asuinkorttelien sisäpihojen puolelle rakennetaan myös kaksikerroksisia rakennusosia tuomaan alueelle pienempää mittakaavaa.

Kuvaote Raholan radanvarren asemakaavaehdotuksesta kaava nro 8707.
© Tampereen kaupunki, 2021.

2.1.1 Mitoitus

Alueelta poistuu teollisuusrakennusten korttelialue, jolle on nykyisessä asemakaavassa osoitettu kerrosalaa noin 55 500 k-m². Teollisuusrakennusten korttelialue korvautuu pääosin asuinkerrostalojen korttelialueella.

Suunnittelualueelle on kaavaehdotuksessa osoitettu kerrosalaa yhteensä 112 000 k-m², josta asuinkerrostalojen korttelialueelle on asuinrakennuksille osoitettu 102 000 k-m². Lisäksi esitetään liikerakennusten korttelialueelle kerrosalaa 2 000 k-m² päivittäistavarakauppaa varten, yleisten rakennusten korttelialueelle mm. paloasemaa, työpaikka- ja liikuntatilaa varten n. 5000 k-m² sekä päiväkotia varten 3000 k-m².

Autopaikkojen korttelialuetta muodostuu n. 0,2 ha, katualuetta n. 0,7 ha ja suojaviheraluetta n. 0,6 ha.

2.1.2 Palvelut

Alueen palvelut tukeutuvat Tesoman/ Länsi-Tampereen olemassa oleviin palveluihin. Kaava mahdollistaa myös jonkin verran uusien palvelujen sijoittamista kaava-alueelle. Jätehuolto järjestetään lähikeräysjärjestelmän avulla.

2.2 Ympäristön laatua koskevat tavoitteet

2.2.1 Kaavatyön alussa asetetut laatutavoitteet

Tavoitteena on korvata teollisuusalue asuinrakentamisella. Kaavan avulla pyritään luomaan alueelle uusia asumisen mahdollisuuksia ja monipuolisia toimintoja sekä laadukasta viherympäristöä. Erityistä huomiota kiinnitetään liikennejärjestelyihin lähijunaliikenteen, joukkoliikenteen, ajoneuvoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn osalta.

2.2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Luonnonarvojen sekä kulttuuriympäristön arvojen turvaaminen

Alueella sijaitseva mahdollinen liito-oravien kulkuyhteys on huomioitu kaavaratkaisussa ja -määräyksissä. Kaavaan on merkitty suojaviheralue, jolla sijaitsee luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys. Alueella ei ole tiedossa merkittäviä kulttuuriympäristön arvoja.

Kustannustehokkuus

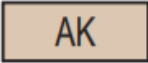

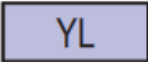
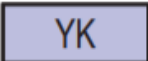

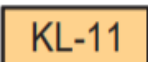

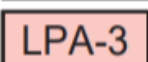
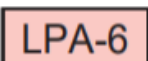
Kaavassa pyritään etsimään mahdollisimman kustannustehokkaita vaihtoehtoja siten, että kaavan muista tavoitteista ei tingitä.

2.3 Aluevaraukset, kaavamerkinnot ja määräykset

2.3.1 Kaavamerkinnot

Kaavamääräyksillä on pyritty ohjaamaan tulevaa rakentamista terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin sekä ympäristö- ja luontoarvojen näkökulmat huomioon ottaen. Samalla on pyritty ohjaamaan tulevaa rakentamista kaupunkikuvallisesti laadukkaaksi ja omaleimaiseksi, siten että tietyt ominaispiirteet toistuvat eri aikoina toteutuissa hankkeissa.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

	Asuikerrostalojen korttelialue.
	Yleisten rakennusten korttelialue.
	Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.
	Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue.
	Liikerakennusten korttelialue.
	Liiketoimintaa sekä urheilu- ja harrastustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
	Rautatiealue.
	Autopaikkojen korttelialue. Ylimmälle pysäköintitasolle on rakennettava vähintään 120 cm korkea seinä. Ylimmän pysäköintitason saa kattaa.
	Autopaikkojen korttelialue. Autopaikkarivi on katkaistava pensas- ja puuistutuksin vähintään 15 m välein.

ET-1

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.

ET-2

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue, jolle saa rakentaa kerrosalaltaan enintään 20 m²:n suuruisen muuntamorakennuksen.

EVS

Suojaviheralue, jolla sijaitsee luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys.

---

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

—

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

- - - - -

Osa-alueen raja.

- - - - -

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

- | - | - | -

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen johon merkintä kohdistuu.

— + —

Kaupunginosan raja.

RAHO

Kaupunginosan nimi.

3072

Korttelin numero.

(27)

Ohjeellisen tontin numero.

①

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

KOLISMAA

Kadun tai muun yleisen alueen nimi.

35000

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

iv250

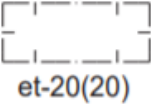
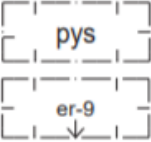
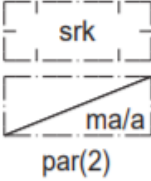
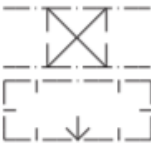
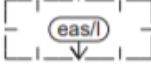

Korttelialueelle saadaan varsinaisen rakennusoikeuden lisäksi rakentaa merkinnän osoittama kerrosneliömetrimäärä ilmastointi-konehuoneita kerrosluvun estämättä. Konehuoneen julkisivut ja materiaalit on sovitettava arkkitehtuurin tyyliin ja kaupunkikuvaan.

ltot250

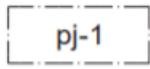
Alleviivattu merkintä osoittaa, kuinka paljon tontilla sallitusta kerrosalasta on rakennusalalla vähintään käytettävä liike-, toimisto- tai työtiloina.

yhta2%

Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia asumisen kerrosalasta tulee vähintään toteuttaa asukkaiden yhteis- ja vapaa-ajantiloina.

XI	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
r50%	Rakennuksen ensimmäisessä, rinteeseen sijoituvassa kerroksessa saa enintään prosenttiluvun osoittaman määrän ylemmän kerroksen pinta-alasta käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.
e=0,50	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
<u>ltot250</u>	Alleiviivattu luku osoittaa ehdottomasti käytettävän rakennusoikeuden, rakennuksen korkeuden, kattokaltevuuden tai muun määräyksen.
	<p>Rakennusala.</p> <p>Korttelialueelta tulee varata sähkönjakelun kannalta tarkoituksenmukaisesta paikasta tila enintään suluissa osoitetun kerrosneliömetrimäärän suuruiselle jakelumuuntamolle. Se voi sijaita rakennuksessa, erillisenä rakennuksena rakennusallalla tai sen ulkopuolella.</p>
	<p>Rakennusala, jolle saa sijoittaa pysäköintilaitoksen.</p> <p>Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleiselle julkisivun osalle tulee sijoittaa liike-, toimisto- ja palvelutiloja rakennuksen kaduntasokerrokseen.</p>
	<p>Seurakunnallista toimintaa palvelevien rakennusten rakennusala.</p> <p>Alue, jolla sallitaan maanalaisten pysäköintitilojen rakentaminen.</p> <p>Parvekkeet saavat tontilla ulottua enintään suluissa olevan metrimäärän rakennusalan ulkopuolelle, ellei parvekkeista ole määrätty muuta.</p>
	<p>Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.</p> <p>Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.</p>
	<p>Asuinhuoneiden ikkunoita ei saa sijoittaa nuolella osoitetun rakennusalan osan puoleisiin julkisivuihin roomalaisella numerolla ilmoitettuun kerrokseen.</p>
	<p>Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään rakennusallalla osoitetun dBA-luvun mukainen.</p>

Alue, jolle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman.

Istutettava alueen osa.

ist-6

Pysäköintialueet on rajattava ja jäsenoitävä puu- ja pensas-istutuksin. Ajoneuvojen kulkureitit tulee rakentaa hitaaseen ajotapaan ohjaaviksi.

ist-7

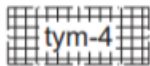
Pihamaa autopaikkojen ja kulkureittien ulkopuolella on istutettava ja viimeisteltävä korkeatasoisesti. Jalankulkualueet on erotettava ajoneuvoliikenteen alueista pintamateriaaleilla, istutuksilla ja/tai rakenteilla.

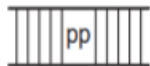
Istutettava puurivi.

Katu.

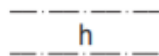
Torimainen alueen osa, joka on toteutettava korkealaatuisesti ja ympäristöön sovitteen.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.

ajo-3(3119-1,2)

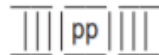
Alueelle saa sijoittaa ajoyhteyden. Suluissa oleva merkintä osoittaa korttelin osat, joille ajo kyseisen alueen kautta on sallittu.

Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.

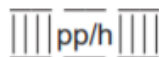
Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

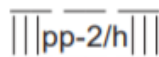
Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

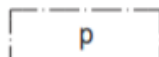
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.

Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.

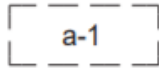
Pysäköimispaikka.

Maanalainen johto.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Ohjeellinen alue, jolle saadaan rakentaa kadun tai liikenne-alueen alittava jalankulku- ja polkupyörätie.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

(3119-2, 4)

Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

[3119-3]

Hakasuluissa olevat numerot osoittavat sen korttelin tai korttelin osan, jolta autopaikat saadaan osoittaa.

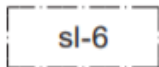
Vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon pohjaveden suojelu.

hule-47(0,2)

Kiinteistön pysäköinti- ja liikennöntialueilla syntyvät hulevedet tulee johtaa suodattaviin rakenteisiin tontilla siten, että viivytyksrakenteiden mitoituslavuuden tulee olla suluissa mainittu kuutiometrimäärä jokaista sataa vettä läpäisemätöntä pysäköinti- ja liikennöntialueen pintaneliometriä kohden. Suodatusrakenteiden tulee tyhjentyä 12 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto.

sj-12

Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Julkisivujen arkkitehtoniseen käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakentamattomat korttelialueen osat on istutettava alueen käytön vaatimalla tavalla.

Alueen osa, jolla liito-oravan elinolosuhteiden ja kulkureittien turvaamiseksi tulee säilyttää ja istuttaa lajiltaan liito-oravalle suotuisaa puustoa.

ju-13

Rakennukset tulee julkisivu- ja kattomateriaalien suhteen rakentaa yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

ru-18

Kaupunkikuvan kannalta merkittävä julkisivu.

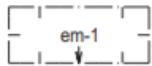
Merkinnässä ilmoitettu luku osoittaa rakennuksen suurimman sallitun runkosyvyyden metreissä lukuunottamatta pihan puolelle rakennusalalle sijoituvia kuisteja, erkereitä tai vastaavia rakennusosia.

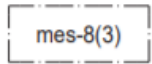
Merkintä osoittaa sen osan alueen rajasta, jolle on korttelin rakentamisajaksi rakennettava sellainen suoja-aita, joka estää läpikulun ja tilapäisenkin varastoinnin viereisellä virkistysalueella.

Merkintä osoittaa sen osan alueen rajasta, jolle on rakennettava vähintään 160 cm korkea rakenteellinen aita.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, jolla asutopihat tulee rajata 0,5 - 1 m korkuisella muurilla.

Alueen osa, jolle on rakennettava melusuojaksi ympäristöön sopiva meluaita. Suluissa oleva luku osoittaa aidan korkeuden metreissä.

- rto-8707** Asemakaavaa varten on laadittu rakentamistapaohjeet, jotka ovat asemakaavan liitteenä. Luku tarkoittaa asemakaavan numeroa.
- pima-6** Alueen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus tulee selvittää ja tarvittaessa puhdistaa sekä jätteet poistaa maaperästä ympäristöviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti.
- y-8707** Merkintä osoittaa, että tätä asemakaavaa varten on laadittu yleismääräys, joka on asemakaavakartassa. Luku tarkoittaa asemakaavan numeroa.
- kopsu-2** Korttelialueiden pihat on rakennettava rakennuslupaviranomaisen hyväksymän korttelipihasuunnitelman mukaisesti.

Yleismääräykset

Rakennukset ja rakennelmat

Rakennusten tulee olla ilmeeltään moderneja. Julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja detaljoinnin viimeisteltyä. Elementtisaumat eivät saa olla näkyvissä tai ne tulee häivyttää julkisivuilla esimerkiksi lisäurituksin ja/tai ikkuna-aukotusten sijoittelulla. Vierekkäisillä asuinkortteleilla tulee olla toisistaan poikkeava väritys. Väri- ja materiaalipintojen tulee olla yhtenäisiä. Rakennusten kattomuoto on lapekatto. Kattomaiseman tulee muodostaa korkeudeltaan vaihteleva mutta yhtenäinen kokonaisuus. Asuntojen parvekkeet ja terassit tulee lasittaa. Rakennusten ulkokehillä parvekkeiden tulee olla maahan asti jatkuvaa julkisivupintaa tuomalla rakennusmateriaali parvekkeen etulinjaan tai erillisiä kehystettyjä ulokeparvekkeita ilman maahan asti ulottuvia rakenteita. Maahan asti ulottuvat näkyvät parvekkeiden pilarit/tukirakenteet sallittu ainoastaan sisäpihoilla. Porraskäytävien tulee olla maantasokerroksessa sujuvasti läpikuljettavia. Porrashuoneissa tulee olla joka kerroksella luonnonvaloa. Avointa luhtikäytävää ei sallita.

Autosuojien, -katosten ja talousrakennusten tulee sopia asuinrakennusten arkkitehtuuriin, ja niissä tulee olla viherkatto. Julkisivuja ja kattotasanteita saa hyödyntää energiantuotantoon rakennuksen arkkitehtuuriin integroituna. Rakennusten maantasokerrokseen tulee sijoittaa ikkunallisia tiloja ja kaupunkikuvaa elävöittäviä toimintoja. Asuntojen yhteyteen saa rakentaa ympäristövaikutuksiltaan toimistotiloihin verrattavia asuntokohtaisia työtiloja.

Ylimmän kerroksen yläpuolelle saa kerrosluvun estämättä sijoittaa asukkaiden yhteisiä sauna- ja vapaa-ajan tiloja, niihin liittyvän terssin, iv-konehuoneen ja teknisiä tiloja sekä näiden vaatiman porrashuoneen.

Ylimmän kerroksen yläpuolelle rakennettavat kerrosalaan laskettavat yhteis- ja varastotilat on sovitettava kattomaailmaan ja niiden on pääosin sijaittava rakennuksen yhtenäisen vesikaton alla.

AK-käyttötarkoitusalueella asukkaiden käyttöön on rakennettava vähintään seuraavat yhteistilat pihapiiriä kohden:

- talosauna, johon tulee liittyä parveke/kattoterassi/maantason vilvoitteluterassi rajautuen piha-alueeseen

- harraste-, työskentely- ja/tai yöpymistila rajautuen piha-alueeseen

Asukkaiden yhteistilat, varastot, autosuojat ja tekniset tilat eivät muodosta autopaikkoja mitoittavaa kerrosalaa.

Kortteli 3120

Rakennusten ulkokehällä julkisivumateriaalina tulee käyttää tiiltä tai tiililaattaa, sisäpihoilla puuta, betonia, rappausta tai julkisivulevyä. Ulkokehällä julkisivuväreinä tulee käyttää murrettuja maavärejä, luonnonvaaleaa tai mustaa. Sisäpihan puolella tulee käyttää vahvoja murrettuja pastelli tai maavärejä. Kattomuotona pitkä suuntaislape/pitkittäinen lapekatto. Huokauskivenaukion ja Tesoman valtatie puoleinen kivijalkakerros tulee toteuttaa normaalikerroksia korkeamana, julkisivut näyteikkunajulkisivuna ja niihin liittyvät tilat muuntojoustavina.

Huokauskivenaukiolle tulee toteuttaa alueelle identiteettiä luova taideteos.

Tontit 3072-27, -29, -31

Rakennusten ulkokehällä tulee käyttää julkisivumateriaalina tiiltä tai tiililaattaa, sisäpihoilla puuta, betonia, rappausta tai julkisivulevyä. Ulkokehällä julkisivuväreinä tulee käyttää vahvoja murrettuja maavärejä, luonnonvaaleaa tai mustaa. Sisäpihan puolella tulee käyttää vahvoja murrettuja pastelli- tai maavärejä. Kattomuotona pitkä suuntaislape/pitkittäinen lapekatto. Kolismaankatuun ja Kolismaa-suojaviheralueeseen rajautuvissa rakennuksissa. Korttelin muilla osilla lapekaton kulma ja suunta vapaa. Alueen sisäisen jalankulkureitin varrella tulee olla maantasossa II-III-kerroksisia rakennusosia (esim. asuntoja omalla sisäänkäynnillä, viherhuoneita, parvekkeita).

Korttelit 3118 ja 3119

Kortteleissa 3118 ja 3119 (kaupalliset toiminnot, toimistot) kivijalan Tesoman valtatie puoleiset julkisivut tulee toteuttaa näyteikkunajulkisivuna. Julkisivuväreinä tulee käyttää vahvoja murrettuja maavärejä, harmaata tai mustaa. Rakennusten kattomuoto on lapekatto. Tontilla 3119-3 tulee toteuttaa max 1,5 m korkea tontin rajaus rakennukseen liittyvällä muurilla ja/tai kasvillisuudella.

Tontti 3119-1 Paloasema

Tontille saa sijoittaa aluepelastuslaitoksen toimintoja. Tontin liittymän saa toteuttaa ainoastaan paloasemaa varten. Paloaseman hyökkäyspiha tulee aidata. Julkisivuväreinä tulee käyttää vahvoja murrettuja maavärejä, harmaata tai mustaa. Tontti 3121-1 Päiväkoti Julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta ja/tai julkisivulevyä ja julkisivuväreinä vahvoja murrettuja pastelli- tai maavärejä. Kattomuoto on epäsymmetrinen lapekatto.

Muuntamot

Muuntamorakennusten julkisivujen tulee olla ilmeeltään kaupunkikuvallisesti laadukkaat.

Autopaikat

- kerrostalojen osalta yksi autopaikka / 100 k-m², aluekeskuksen kävelyvyöhyke 1/110 k-m²
- vuokratuotannon kerrostalojen osalta yksi autopaikka / 140 k-m²
- rivitalojen ja muiden kytkettyjen pientalojen osalta yksi autopaikka / 90 k-m² tai vähintään yksi autopaikka / asunto
- opiskelija-asumisen osalta yksi autopaikka / 250 k-m²
- palveluasumisen osalta yksi autopaikka / 500 k-m²
- liiketilojen osalta yksi autopaikka / 100 k-m²

Toteutettava autopaikkamäärä voi olla pysäköintinormia 20 % alempi, mikäli hankkeessa käytetään keskitettyä rakenteellista pysäköintiä tai paikat ovat vuoroittaiskäytössä ja nimeämättömiä. Mikäli hanke liittyy yhteiskäyttöautojärjestelmään, voidaan autopaikkavelvoitetta vähentää 5 ap yhtä yhteiskäyttöautoa kohden, yhteensä kuitenkin enintään 10 % normista. Vähennyksen kokonaismäärä on enintään 30 % pysäköintinormista. Maanpäällisiä pysäköintipaikkoja saa tonteilla sijoittaa vain pysäköintiin varatuille alueille. Autopaikkarivien väliin ja niiden ympärille on istutettava puita ja pensaita

Polkupyöräpaikat

- kerrostalojen osalta yksi polkupyöräpaikka / 40 k-m²
- vuokratuotannon kerrostalojen osalta yksi polkupyöräpaikka / 35 k-m²
- rivitalojen ja muiden kytkettyjen pientalojen osalta yksi polkupyöräpaikka / 40 k-m²
- opiskelija-asumisen osalta yksi pyöräpaikka / 30 k-m²
- palveluasumisen osalta 0.25 pyöräpaikkaa / työntekijä

Pyöräpaikat on sijoitettava esteettömästi saavutettaviksi ja mahdollisuuksien mukaan rakennuksen sisäänkäynnin tuntumaan.

Polkupyöräkatokset ja -varastot voidaan sijoittaa rakennusalan rajoista riippumatta. Asumisen polkupyöräpaikoista 50 % on osoitettava katettuun ja lukittavaan tilaan, joka on esteettömästi saavutettava. Muut polkupyöräpaikat tulee varustaa runkolukittavilla telineillä. Työpaikkojen (liike- ja toimistotilat) osalta katettuun tilaan osoitetaan vähintään 30 % paikoista.

Ympäristö, maasto ja pihat

Sisäpihojen tulee olla korttelin yhteiskäyttöisiä autottomia pihvoja eikä niitä saa aidata lukuun ottamatta asuntopihoja.

25 % yhteistiloista saa rakentaa sisäpihalle rakennusalan estämättä.

Leikkiin ja oleskeluun sopivaa ulko-oleskelualueita tulee olla vähintään 10 % tontin asumisen kerrosalasta. Leikki- ja oleskelualueet on toteutettava yhtenäisinä.

Pihojen ilmeen tulee olla vihreä. Piha-alueelta tulee olla suora yhteys ympärillä olevien asuinkerrostalojen porrashuoneisiin. Piha-alueista on esitettävä yhtenäinen pihasuunnitelma rakennuslupaprosessin yhteydessä.

Tontin viheralueen vastaista rajaa ei saa aidata. Rakentamattomat tontinosat, joita ei käytetä kulkuteinä, oleskelualueina, leikkipaikkoina tai pysäköimiseen, tulee istuttaa pensaille ja suureksi kasvavilla puilla. Leikkauksista ja täytöistä syntyvät luiskat tulee maisemoida maakerroksin ja istutuksin.

Tärinä ja runkomelu

Asuinrakentamisessa tulee rautatiealueen junaliikenteen aiheuttama maaperän värähtely huomioida siten, että asunnoissa saavutetaan tärinäluokka C (vw,95 < 0,30 mm/s) sekä runkomelun ohjearvo (Lpr_m 30/35 dB). Runkomelun tiukempi ohjearvo tulee saavuttaa asunnoissa, jotka rajautuvat julkisivuille, joille kaavamääräyksissä on esitetty äänitasoero vaatimus.

Melusuojaus

Korttelit sijaitsevat rautatien melualueella. Rakennuslupaa haettaessa on osoitettava meluntorjuntasuunnitelmalla, että asuintiloille, parvekkeille, terasseille sekä leikki- ja oleskelualueille asetetut melun ohjearvot alittuvat. Vaiheittain rakennettaessa tulee varmistaa ulko-oleskelualueiden, parvekkeiden ja terassien melusuojauksen toteutuminen vaatimusten mukaisesti tarvittaessa tilapäisiä melusuojauksia hyödyntäen. Melunsuojarakenteet tulee suunnitella korttelin rakennuksiin sopeutuen materiaaleiltaan ja muotokieleltään yhtenäisiksi.

Tavarajunaliikenteestä johtuvien enimmäismelutasojen takia pelkästään junaradan suuntaan avautuvia asuntoja ei sallita.

Parvekelasituksia edellytetään useimmille julkisivuille yöajan 45 dB melutason täyttämiseksi parvekkeilla. Lasituksella saavutettava äänitasoero tulee olla 5-16 dB sijainnista riippuen. Kaavakartalla on osoitettu ne rakennusalan sivut, jolle on esitetty äänitasoero vaatimus. Liike- ja toimistotiloille sallitaan esitettyä 10 dB pienempi vaatimus.

Jos asunnon ulkoseinään kohdistuvan melun päiväajan keskiäänitaso on 65 dB - 70 dB, tulee asuntojen avautua myös hiljaiselle puolelle (alle 55 dB).

Maaperän ja pohjaveden haitta-aineet

Kiinteistön alueella ja katu- ja viheralueella on maaperässä haitta-ainepitoisuuksia. Maanrakennustöissä tai maankäytön muutoksissa toimenpiteet on hyväksyttävä ympäristöviranomaisella. Ennen alueella tapahtuvaa rakentamista on huolehdittava siitä, että maaperässä ja pohjavedessä esiintyvien haitta-aineiden riskit on tunnistettu ja niiden mahdolliset haittavaikutukset estetään ympäristöviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti. Rakennusten alapuolinen maaperä tulee tutkia rakennuksia purettaessa. Alueella olevat öljysäiliöt on poistettava ja maaperä niiden ympäristössä tutkittava ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Hulevedet

Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä rakennushankkeen pohjalta laadittu selvitys hulevesimenetelmistä. Rakentamisen aikaisesta hulevesien hallinnan toteuttamisesta tulee tehdä suunnitelma ennen rakentamiseen ryhtymistä. Suunnitelma tulee hyväksyttävä ympäristöviranomaisella, joka myös valvoo rakentamisaikaista hulevesien hallintaa. Korttelialueita suunniteltaessa ja hulevesien hallinnassa on otettava huomioon asemakaavan 8707 asiakirjoihin kuuluvat hulevesiselvitykset.

Maaperän puhdistaminen tulee toteuttaa niin, ettei kunnostamattomilta tai kunnostuksessa olevilta alueilta pääse haitta-aineita valuma- ja suotovesien mukana kulkeutumaan puhdistetuille alueille. Haitta-aineita sisältävien maa-ainesten läpi ei saa johtaa hulevesiä. Supan alueella sijaitsevat jätettä sisältävät haitta-ainepitoiset maa-ainekset tulee vaihtaa, mikäli hulevesiä imeytetään alueelle.

Kiinteistöjen katto- ja ei-liikennöitävillä piha-alueilla muodostuvat puhtaat ja suodatusrakenteissa käsitellyt pysäköinti- ja liikennöntialueiden hulevedet tulee ensisijaisesti imeyttää tontilla. Imeytysrakenteita saa sijoittaa tontilla vain sellaisille alueille, joilla maaperän on todettu olevan tutkitusti puhdasta eikä riskiä haitta-aineiden liukenemiselle pohjaveteen ole. Imeytysrakenteissa tulee olla suunniteltu ylivuoto.

Likaisia käsittelemättömiä hulevesiä ei tule imeyttää maaperään pohjavesialueella. Suodatin- ja imeytysrakenteiden toimintavarmuuteen ja kunnossapitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden laadun turvaamiseksi.

Mikäli imeyttäminen kortteleissa 3118, 3119, 3120 ja 3121 tai korttelin 3072 tonteilla 29 ja 31 ei ole mahdollista, tulee katto- ja ei-liikennöitävien piha-alueiden hulevesiä viivyttää tontilla siten, että viivytyksrakenteiden mitoitustilavuus on yksi kuutiometri jokaista sataa vettä läpäisemätöntä pintaneliometriä kohden. Täyttyneiden viivytyksrakenteiden tyhjenemisen tulee kestää vähintään 2 ja korkeintaan 12 tuntia sateen päättymisestä. Rakenteissa tulee olla suunniteltu ylivuoto.

Katualueilla muodostuvat hulevedet, jotka johdetaan maastoon imeytettäväksi, on käsiteltävä suodattavissa rakenteissa ennen maastoon purkua.

hule-47(0,2): Kiinteistön pysäköinti- ja liikennöntialueilla syntyvät hulevedet tulee johtaa suodattaviin rakenteisiin tontilla siten, että viivytyksrakenteiden mitoitustilavuuden tulee olla suluisissa mainittu kuutiometrimäärä jokaista sataa vettä läpäisemätöntä pysäköinti- ja liikennöntialueen pintaneliometriä kohden. Suodatusrakenteiden tulee tyhjentyä 12 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto.

2.3.2 Korttelialueet

KL-korttelialue

Suunnittelualueen länsireunaan osoitetaan päivittäistavarakauppaa varten liikerakennusten korttelialue, jolla sallitaan myös polttoaineen jakelu (kylmäasema).

Y-, KL-11-, LPA-3-, ja YK-korttelialue

Asuinrakentamisen ja päivittäistavarakaupan väliin jäävä kortteli osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa pelastuslaitoksen yksikön, liiketoimintaa sekä urheilu- ja harrastustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi, kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi, sekä autopaikkojen korttelialueeksi enintään nelikerroksista pysäköintilaitosta varten

AK-korttelialueet

Pääosa suunnittelualueesta on osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Asuinkerrostalojen korttelialueen korkeimmat rakennukset on sijoitettu alueen pohjoisreunaan, jossa ne suojaavat asuinaluetta rautatien melulta. Asuinkerrostalot on ryhmitelty umpikortteleiksi, jotta niiden sisäpihoille muodostuu melulta suojatut leikki- ja oleskelupihat. Asunnot eivät saa avautua pelkästään radan suuntaan ja parvekkeiden tulee avautua melulta suojatulle puolelle.

YL-korttelialue

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue päiväkotia varten

Autopaikkojen korttelialue

Kerrostalojen ja radan välinen alue on osoitettu autopaikkojen korttelialueeksi. Kaksikerroksisista pysäköintilaitoksista ja autokatoksista muodostuu radan varteen melu- ja näkösuoja.

2.3.3 Muut alueet

Kunnallisteknisten rakennusten korttelialue

Suunnittelualueen kaakkosisreunan tontilla 8 säilytetään toistaiseksi kunnallisteknisten rakennusten korttelialueena lämpökeskusta varten. Lämpökeskuksen poistuessa 10-20 vuoden kuluessa tontin käyttötarkoitusta tullaan muuttamaan asuinalueeseen liittyvään toimintaan. Lisäksi alueelle sijoittuu kuusi uutta muuntamoaa.

Katualueet

Alueelle tulee yksi uusi katu alueen länsiosaan. Alueen itäpäässä Kolismaankatua linjataan osin uudelleen päiväkodin rakentamiseksi Risuharjun puistoon kupeeseen.

Tesoman valtatieltä avataan asuinalueelle kolme uutta liittymää, joista läntisin palvelee päivittäistavarakaupan ja polttoaineenjakelelun kylmäaseman asiakkaita, toinen pelastuslaitoksen läntistä yksikköä ja kolmas liikunta- ja liiketiloja sekä niihin liittyvää pysäköintilaitosta ja läntisintä asuinkorttelia.

Viheralueet

Kaava-alueelle muodostuu vehreitä korttelipihoja sekä istutettuja alueita asuinkorttelien välille. Pääosa suunnittelualueen viheralueista osoitetaan kuitenkin melun takia suojaviheralueeksi (EV). Suojaviheralueella sijaitsee myös oleva luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys eli mahdollinen liito-oravalle soveltuva kulkureitti.

Kaavaan merkitään sl-6, jolla osoitetaan alueen osa, jolla liito-oravan kulkureittien turvaamiseksi on säilytettävän puuston laatuun ja laajuuteen kiinnitettävä erityistä huomiota.

Alueen kaakkoispuolella oleva Risuharjunpuisto on laajempi luonnonmukainen viheralue. Myös Tohlopinrannan viheralue on kaava-alueelta helposti saavutettavissa.

2.4 Nimistö

Uutta nimistöä on kaavaehdotuksessa osoitettu kadunnimitoimikunnan esityksen perusteella seuraavasti:

- alueen länsiosan uusi katu on nimeltään Pesukatu
- kävelyn ja pyöräilyn yhteys uudelle radan alikululle on Ruokatalonraitti
- Pesukadun viereinen aukio on Huokauskivenaukio
- alueen keskellä sijaitseva suojaviheralue on Kolismaa

3 KAAVAN VAIKUTUKSET

3.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

3.1.1 Vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen

Yleistä

Asemakaavalla mahdollistetaan uuden kerrostaloalueen rakentaminen nykyisen teollisuusalueen tilalle, jolloin teollisuuden muodostamat riskit poistuvat alueelta.

Uudet asuinrakennukset sijoittuvat junaradan läheisyyteen mutta sisätilojen ohjeavot alittava melutaso varmistetaan teknisillä ratkaisulla. Rakennusten sijoittelulla saadaan muodostettua melulta suojatut viihtyisät leikki- ja ulko-oleskelualueet jokaiseen kortteliin. Raitiotien suuntaiset rakennusmassat muodostavat muurimaisen rakenteen, joka vaimentaa ratamelua myös eteläpuolen olevilla asuinalueilla.

Tavaraliikenteen aiheuttamien enimmäismelutasojen takia pelkästään radan suuntaan avautuvia asuntoja ei kuitenkaan sallita ja myös asuntojen parvekkeiden on avauduttava pääasiassa melulta suojatulle puolelle.

Muutos teollisuusalueesta asuinalueeksi lisää alueen vehreyttä mutta ratamelun takia viheralueet ovat virallisesti suojaviheralueita. Uudet asukkaat lisäävät osaltaan lähiseudun viheralueiden käyttäjämääriä.

Junaradan vaarallisten aineiden kuljetusten (VAK) osalta on kaupunkitason selvityksessä todettu, että VAK-riskit kohdistuvat järjestelyratapihalle.

Rakennusten muodostamaan melukatveeseen sijoittuvien ulko-oleskelualueiden osa jää rakennusten varjoon, mikä toisaalta tarjoaa miellyttävät olosuhteet kesähelteellä. Rakennusten sijoittelua on kaavaehdotusta tarkistettaessa väljennetty siten, että piha-alueille ja sen sisänurkissa sijaitseviin asuntoihin pääsee enemmän luonnonvaloa.

Maaperän ja pohjaveden haitta-aineet

Muutettaessa teollisuusalue asuinkäyttöön maaperän ja pohjaveden laatu tulee tutkittavaksi ja tarvittaessa puhdistettavaksi. Hulevesien hallinta alueella paranee imeyttävän pinnan lisäämisen ja hulevesien hallintamenetelmien tarkentamisen myötä.

Melu ja värinä

Suunnittelualueelle aiheutuu liikenteen melua etelästä sekä pohjoisesta junaradalta. Melutarkastelun perusteella on todettu, että hetkelliset enimmäismelutasot joillakin julkisivuilla nousevat 87 dB asti, mikä edellyttää enimmillään 42 dB äänieristystä julkisivurakenteessa, jotta VNP 993/92 mukaiset ohjeavot alittuvat sisätiloissa. Tarvittavan melusuojuksen toteuttamiseen on ohjattu kaavamääräyksillä. Meluselvityksen perusteella tonttien pohjoisosaan tulee toteuttaa rakenteellinen melusuojaus ratamelua vastaan kaikilla asuinrakennusten korttelialueen tonteilla. Rakennusten suojaamille sisäpihoille muodostuu viihtyisää hiljaista ulko-oleskelualueita.

Kaavaehdotuksen melua koskevat määräykset poikkeavat kaupungin melulinjauksen osalta suunnittelun ohjeavoista (VNP:n 993/1992). Tällöin ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan voida välttämättä varmistua siitä, että viihtyvyyden ja terveellisuuden vaatimukset täyttyisivät asumisen korttelialueilla ja siksi kaavamääräyksiä annettaessa tulisi soveltaa VNP 993/1992 mukaisia ohjeavoja. Ohjeavoista poikkeavia melumääräyksiä ja kaupungin melulinjausta sovellettaessa tulee ottaa huomioon, että asuin ympäristön laatuvaatimusten heikentämisellä saavutettavat hyödyt useimmiten kohdistuvat rakennuttajien tai maanomistajan hyödyksi, joka muodostuu tietoisena riskin ottamisena ihmisten terveydelle ja viihtyisyydelle.

3.1.2 Vaikutukset sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin

Uusien kerrostalojen myötä alueelle tulee uusia asuntoja n. 1800 hengelle. Uudet asukkaat tulevat vilkastuttamaan lähialueen yritys- ja kulttuuritoimintaa. Toteutuksessa monipuolinen asutuskatuma tuo alueelle eri ikäisiä ja kokoisia perhekuuntia, edesauttaa alueen sosiaalista kestävyyttä ja vetovoimaisuutta myös pitkällä tähtäimellä.

3.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Suunnittelualue sijaitsee pohjavesialueella. Kaavaa varten on alueelle teetetty maaperän ja pohjaveden haitta-ainetutkimuksia. Liike- ja asuinrakentaminen muodostavat todennäköisesti pienemmän riskin pohjavedelle ja maaperälle kuin nykyisen kaavan sallima teollisuus. Kun kaavan toteutuksessa huomioidaan laaditut selvitykset, suunnitelmat sekä kaavamääräykset, kaavalla on todennäköisesti merkittävä positiivinen vaikutus alueen ympäristöhäiriöiden hallintaan.

Kaavan edellyttämällä selvityksillä ja toimilla pilaantuneiden maa-ainesten suhteen sekä hulevesien hallintakeinoilla varmistetaan pohjaveden laatu ja määrä.

Läpäisemättömän pinnan ala vähenee kaavan myötä, koska nykytilanteessa pääosin asfalttipintaiset teollisuustontit muuttuvat kaavan toteutuessa

asuinkorttelien istutetuiksi piha-alueiksi. Puhtaat katto- ja ei-liikennöityjen piha-alueiden sekä suodatusrakenteissa käsitellyt liikennealueiden hulevedet pyritään ensisijaisesti imeyttämään tontilla. Tämä edellyttää maaperän olevan tutkitusti puhdasta, jotta vältetään riski haitta-aineiden liukenemiselle pohjaveteen.

Hulevesien imeytyksen vaikutusta pohjaveden laatuun tulisi tarkkailla. Jotta vaikutuksia voidaan arvioida, tulisi pohjaveden laadusta olla (suppa ja hulevesien imeytymisreitti) pohjaveden laatutietoa ennen imeytyksen aloittamista (lähtötila) ja imeytyksen alettua (vaikutukset). Samassa yhteydessä tulisi seurata pohjaveden pinnankorkeutta.

3.3 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaavan laatimista varten on alueelle tehty eliöstö- ja biotooppiselvitys. Kaava-alueelle ei sijoitu edustavia uhanalaisia tai erityisen arvokkaita luontotyyppisiä.

Kaava-alueella sijaitseva, liito-oraville potentiaalisesti soveltuva reitti on huomioitu kaavaa laadittaessa. Melun takia suojaviheralueeksi merkitylle alueelle osoitetaan merkintä EVS, koska suojaviheralueella sijaitsee luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys eli mahdollinen liito-oravalle soveltuva kulkureitti. Suunnittelualueen ainoa oleva puustoinen vyöhyke merkitään säilytettäväksi ja sille osoitetaan kaavamerkintä sl-6: alueen osa, jolla liito-oravan kulkureittien turvaamiseksi on säilytettävän puuston laatuun ja laajuuteen kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kaavan toteutuksen myötä alueelle syntyy nykyistä enemmän viherympäristöä, mikä mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden lisääntymisen alueella.

3.4 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

3.4.1 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Aidatun teollisuuskorttelin muuntuminen asuinkäyttöön sekä palvelu- ja työpaikkatiloiksi muuttaa alueen ympäristön asukkaille avoimemmaksi ja aktiivisemmaksi osaksi Tesoman - Raholan kaupunkirakennetta. Kaava mahdollistaa alueelle uusia asukkaita, käyttäjiä oleville palveluille sekä tuo alueelle uusia palvelu- ja työpaikkatoimintoja.

3.4.2 Vaikutukset liikenteeseen

Merkittävin muutos nykyisiin katu- ja liikennejärjestelyihin on kolmen uuden liittymän muodostaminen Tesoman valtatieltä kaava-alueelle. Kaavan mahdollistaman päivittäistavarakaupan ja polttoaineenjakelupisteen toteutuminen alueen länsipäähän synnyttää uutta asiointiliikennettä. Kaavan mahdollistama asuinrakentaminen n. 1800 uudelle asukkaalle lisää liikennettä Tesoman valtatiellä. Kaava vähentää rata-alueen estevaikutusta uusien jalankulun ja pyöräilyn kulkuyhteyksien kautta.

3.4.3 Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen

Alueella on vesi- viemäri ja kaukolämpöverkko. Kaavan toteutuminen aiheuttaa olevalle verkolle lisäkuormitusta.

3.5 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

3.5.1 Kaupunkikuva, maisema ja rakennettu ympäristö

Alueen kaupunkikuva tulee muuttumaan merkittävästi, kun nykyiset matalahkot teollisuusrakennukset korvataan 4 - 7 kerroksisilla asuinkerrostaloilla. Erityisesti maisema tulee muuttumaan Tesoman valtatie ja sen eteläpuolella sijaitsevien pientalojen suuntaan, joskin tien ja asuinalueen väliin jäävä jalankulku- ja pyöräliikenteen väylä puuriveineen tulee pehmentämään vaikutusta. Suunnittelualueen ympäristö muuttuu myös huolitellummaksi ja elävämmäksi uusien asuinrakennusten sekä liike- ja palvelutilojen myötä.

Rakennetun ympäristön selvityksen mukaan osaan alueen teollisuusrakennuksista liittyy jonkin verran historiallisia, mm. autoistumiseen ja lihanjalostuksen kehitykseen liittyviä arvoja sekä rakennushistoriallisia, aikansa teollisuusrakentamiseen liittyviä arvoja. Tammermaticin rakennukseen liittyy myös kaupunkikuvallista arvoa. Suunnitellun tulevan maankäytön edellytyksenä on teollisuusrakennusten purkaminen, jolloin nämä arvot katoavat. Kaavalla syntyvän uudisrakentamisen ja uuden ajallisen kerrostuman positiivinen vaikutus kaupunkikuvaan pyritään varmistamaan rakentamistapaa koskevilla kaavamääräyksillä ja huolellisella ohjauksella.

3.5.2 Kulttuuriperintö

Alueella ei ole tiedossa erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja.

3.5.3 Vaikutukset talouteen ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen (yritysvaikutukset)

Alue on logistisesti hankalassa paikassa isojen kuljetusautojen kannalta, eikä alueen nykyisten yritysten toimintaa ole mahdollista kasvattaa.

Uusi asuinalue vahvistaa Tesoman aluekeskusta sekä asukas- ja palvelulisäyksen ja rakentamisen aikaisen työllisyyslisäyksen johdosta.

Uuden asuinalueen vaatiman kunnallistekniikan ja rakennusten toteuttaminen työllistää rakennusvaiheessa voimakkaasti. Uusi asuinalue vaatii suuria investointeja, jotka painottuvat rakentamisen alkuvaiheeseen.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavamuutoksen käynnistäminen

Kaavamuutos kuulutettiin vireille 13.6.2019.

4.2 Asemakaavamuutoksen tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on Tesoman aluekeskuksen vahvistaminen. Teollisuustontit on tarkoitus osoittaa kerrostalovaltaisen asumisen ja työ- ja liiketilojen korttelialueeksi, jonne osoitetaan varaus myös päiväkodille ja paloasemalle. Lämpövoimalan on toistaiseksi tarkoitus säilyä nykyisellä paikallaan.

Hankkeessa pyritään vahvistamaan yhteyksiä Tesomalta Mediapolikseen ja Hiedanrantaan. Erityistä huomiota kiinnitetään liikennejärjestelyihin lähijunaliikenteen, joukkoliikenteen, ajoneuvoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn osalta.

Kaavan avulla pyritään luomaan alueelle uusia asumisen mahdollisuuksia ja monipuolisia toimintoja sekä laadukasta viherympäristöä. Tavoitteena on myös alueen olevien ympäristöarvojen huomioiminen sekä ympäristöhäiriöiden hallinta.

4.2.1 Tavoitteiden tarkentuminen kaavaprosessin aikana

Asuinrakentamisen tehokkuuden alkuperäistä tavoitetta n. 50 000 k-m² on tarkistettu kaavaprosessin aikana, johtuen pitkälti suunnittelualueen sijainnista ratamelu- ja tärinäalueella, jolle soveltuu parhaiten tiiviimpi kerrostalorakentaminen. Rakentamisen tehokkuuden kasvaminen kaavaprosessin aikana on edellyttänyt myös kaupunkikuvallisten tavoitteiden tarkentamista, jotta tehokkaamman rakentamisen vaikutukset kaupunkikuvaan ovat hallittuja ja asuin ympäristön laatu ja viihtyisyys voidaan varmistaa.

Ehdotusvaiheessa esitettiin tarve Pelastuslaitoksen läntisen yksikön sijoittamiselle Tesoman alueelle. Yksikölle varattiin tontti kaava-alueen länsipäästä, jossa se sijaitsee luontevana osana ns. monitoimikorttelia.

Ehdotusvaiheessa tehtyjen selvitysten pohjalta hulevesien ja melun hallintaa koskevat tavoitteet ovat tarkentuneet.

4.3 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

Asemakaavatyön pohjaksi on laadittu yleissuunnitelma sekä hakijoiden teettämä viitesuunnitelma. Näiden pohjalta on suunnitteluprosessissa päädytty kaavaehdotuksen ratkaisuun.

4.4 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 13.6. – 9.8.2019 sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kuusi viranomaiskommenttia sekä kaksi mielipidettä. Mielipiteet koskivat Tesoman valtatie liikennejärjestelyjä ja pyöräilyreittien sijaintia alueella. Viranomaiskommenteissa edellytettiin mm. rakennetun ympäristön historiaselvityksen teettämistä sekä pilaantuneiden maiden selvityksen täydentämistä.

Asemakaavaluonnosta valmisteltaessa järjestettiin erillisneuvotteluja eri kaupungin organisaatioiden kanssa. Kaavatyötä on ohjannut erillinen ohjausryhmä.

4.5 Asemakaavaratkaisun kehittyminen suunnittelun aikana

Asemakaavaluonnos pohjautui kaupungin teettämään yleissuunnitelmaan. Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisu on tarkentunut mm. asuinkorttelien mitoituksen, pysäköintijärjestelyjen ja lännen palvelukorttelin toimintojen sijoittelun suhteen. Asuinkorttelien ja niiden välisten alueiden suhde on tarkemmin jäsenelty. Rakentamisen tapaa koskevia kaavamääräyksiä ja ohjeita on tarkennettu, korostaen alueen länsiosan urbaania luonnetta ja koko alueen kaupunkikuvallista laatua. Lisäksi kaavaan on merkitty keskeiset kaavamääräykset mm. ympäristöhäiriöiden osalta.

4.5.1 Aloitusvaiheen palaute ja kaavan valmisteluaineiston laatiminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Viranomaiskommentit 6 kpl:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus):

Selvitysluettelo ja vaikutusten arviointi pääosin kattava. Kaavan tavoitteet myönteisiä. Suunnittelualueen sijoittuminen vilkkaan liikenneväylän läheisyyteen ja rajautuminen Tampere-Pori-rataan edellyttää kaavan laatimisen yhteydessä riittäviä selvityksiä ja huolellista suunnittelua ympäristöhäiriöiden ehkäisemiseksi. Asemakaavan laatimisen yhteydessä tulee laatia rakennetun ympäristön selvitys. Liito-oravan kulkuyhteydet kaava-alueen kautta tulee tarkistaa kaavan laatimisen yhteydessä.

Suunnittelualue kuuluu Epilänharju-Villilä pohjavesialueeseen.

Kaavas suunnittelussa on tärkeää huomioida imeytysalueiden rakenteiden toteuttaminen siten, että sadevesien maaperään imeytymisen kautta pääsee edelleen syntymään uutta puhdasta pohjavettä.

Vanhan teollisuusalueen on todettu aiheuttavan riskiä pohjaveden laadulle. Alueen maankäytön muutossuunnittelun yhteydessä maaperä on tutkittava ja selvityksen perusteella mahdolliset kunnostustoimenpiteet tulee toteuttaa viranomaisen hyväksymällä tavalla ennen alueen asuinkäyttöön ottamista.

Ely-keskus ottaa kantaa kaavan laatimisen yhteydessä laadittaviin maaperän ja pohjaveden selvityksiin.

Väylävirasto:

Väyläviraston tekemän linjauksen mukaisesti Lielähti-Kokemäki-rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua yhteen lisäraiteeseen. Tehdyissä selvityksissä lisäraide on esitetty sijoitettavan asemakaavan suunnittelualueen kohdalla nykyisen raiteen pohjoispuolelle. Radan eteläpuolelle on osoitettu nykyisen rautatiealueen ulkopuolelle noin 6 metriä leveä alustava aluevaraus huoltotielle, mikä on tarpeen huomioida asemakaavamuutosta laadittaessa.

Kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on tapauskohtaisesti otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja värinä Haitat.

Ympäristöterveys:

Lähtökohdissa tuodaan hyvin esille alueen haasteet ja tarve torjua ympäristöterveyshaittoja.

Ympäristönsuojelu:

Pohjavesiselvityksissä tutkimuksiin on sisällytettävä laadun tarkastelu. Pohjavesien tutkimussuunnitelma on syytä käyttää ympäristönsuojelussa kommentoitavana.

Asemakaava-alue jää liito-oravan elinympäristöjen väliin. Yleiskaavassa elinympäristöjen välinen yhteystarve on huomioitu ohjeellisen ekologisen yhteyden merkinnällä kaava-alueen läpi. Maininta merkinnästä on syytä lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kaavan lähtökohtiin. Kaavan vaikutukset liito-oravan kulkuyhteyksiin ja ohjeellisen ekologisen yhteyden toteutumiseen on huomioitava kaavatyössä.

Kaava-alueen itäpuolelle jäävä osa Risuharjunpuistoa on osa seudullisesti merkittävää metsäekologista verkostoa joka jo nykyisen kapeutensa vuoksi ei kestä enempää heikennyksiä.

Meluselvityksissä on syytä tarkastella myös lämpövoimalan puhallinmelu.

Pirkanmaan maakuntamuseo:

Kaava-alueelle ratavarteen Raholan ja Tesoman rajalle on syntynyt teollisuutta 1960-luvulta lähtien. Asemakaavaa varten tulee laatia rakennetun ympäristön selvitys, jonka perusteella arvioidaan uudisrakentamiseen tähtäävän asemakaavan vaikutukset Tampereen modernin ajan teollisuusperintöön.

Hulevesien hallinta:

Hulevesiselvitys on jo tekeillä.

Mielipiteitä 2 kpl:**Tampereen polkupyöräilijät ry (aloitusvaiheen mielipide)**

Ehdottavat rautatien maastokäytävän hyödyntämistä pyöräliikenteen reittinä.

Mikäli uusia rautatien alikulkuja ei rakenneta, on syytä järjestää kulkureitti nykyiselle alikululle kaava-alueen itäpuolella.

Yksityishenkilö:

1. Olisi tärkeää säilyttää alueella työpaikkoja
2. Kolismaankadun liittymisjärjestelyjen sujuvoittaminen
3. pöly- ja melusteitä toivotaan Ketostenkadun puoleiselle osuudelle lisääntyvän liikenteen vuoksi
4. toivotaan pienen nurmialueen ja vanhan puuston säilyvän risteysalueella
5. esitetään kaava-alueelle yleistä kulkuyhteyttä Tohlopin suuntaan, ettei tarvitse kiertää Epilän kautta

Kaavan valmisteluaineisto laadittiin Tampereen kaupunkiympäristön suunnittelussa. Yleissuunnitelman laati kaupungin puitesopimuskonsultti Inaro.

4.5.2 Valmisteluaineistosta saatu palaute ja huomioon ottaminen

Asemakaavan valmisteluaineisto; kaavaluonnos (kaavarunko) ja yleissuunnitelma, selostus ja selvitysaineistoa kuulutettiin nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistetun version kanssa 13.2. - 12.3.2020 väliseksi ajaksi.

Nähtävillä oloaikana 3.3.2020 asemakaavamuutoksesta järjestettiin yleisötilaisuus Tesoman palvelukeskuksessa.

Valmisteluaineistosta saatiin 7 viranomaiskommenttia ja 1 mielipide.

Viranomaiskommenttien pääsisältö:

- Alue on pohjavesialuetta ja määritelty vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi.
- Tavoiteltu maankäytön muutos edellyttää riittävän kattavaa maaperä-, pohja- ja hulevesivaikutusten selvittämistä.
- Alueella tehdyissä pohjavesitutkimuksissa on havaittu kohonneita öljyhiilivety- ja raskasmetallipitoisuuksia sekä kloorattujen hiilivety-yhdisteiden pitoisuuksia. Haitta-aineet ovat kulkeutuneet pohjaveteen alueella pitkään harjoitetun pilaavan toiminnan seurauksena. Kaava-alue sijaitsee Epilänharju-Villilä B-pohjavesialueella, joten pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien seuranta alueella tulee jatkaa.
- Koko kaava-alueelle on laadittava käyttöhistoriaselvitys, jotta sekä maaperän että pohjaveden mahdollista pilaantuneisuutta aiheuttaneista toiminnoista saadaan alueelta kokonaiskuva.
- Käyttöhistoriaselvityksen ja jo tehtyjen tutkimusten pohjalta laadittava kohdennettu jatkotutkimussuunnitelma pilaantuneista maista ja pohjavesistä. Jatkotutkimusten tulokset tulee huomioida hulevesisuunnitelman ratkaisuisissa.
- Pohjaveden likaantuminen on estettävä ensisijaisesti käsittelemällä likaiset hulevedet ennen imeytystä ja toissijaisesti johtamalla pois pohjavesialueelta. Pilaantuneeseen maaperään ei tule imeyttää hulevesiä.
- Melun ja tärinän torjunta, lähijunaliikenne ja mahdollinen lisäraide huomioitava selvityksissä.
- Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, etteivät asunnot avaudu pelkästään meluisan julkisivun puolelle. Alue tulkitaan uudeksi alueeksi, jolloin yömelu on mitoittava tekijä. Julkisivun keskiäänitason ylittäessä 60dB ei parvekkeita tule sijoittaa tällaiselle julkisivulle lainkaan.
- Liito-oravan kulkuyhteydet huomioitava.
- Pirkanmaan pelastuslaitos on kartoittanut pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantamiseksi Tampereen länsiosissa

sijoituspaikkaa uudelle läntiselle tukikohdalle. Toinen potentiaalisista sijoituspaikoista sijaitsee lausunnolla olevalla alueella ja tulee huomioida kaavassa.

- Alueen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa, ettei luvaton liikkuminen rautatiealueella ja siitä aiheutuvat vaaratilanteet lisäänty. Asemakaavassa suunnittelualueen rautatiealueen puoleinen raja tulee osoittaa varustettavaksi luvattoman rautatiealueella liikkumisen estävällä suoja-aidalla tai muulla rakenteella.
- Huomioitava nykyisten tukiasemien säilyminen kaava-alueen pohjois- ja eteläpuolella. Kaava-alueella ei tarvetta matkaviestintukiasemalle

Mielipiteessä todettiin suunnittelualueen olevan tärkeä jalankulku- ja pyöräilyreitistön osa, läntisimpään kortteliin sopivan esitettyä korkeampaakin rakentamista sekä toivottiin suojatiejärjestelyjen kehittämistä Kolismaankadun liittymän tuntumassa.

Palauteraportti kaavan liitteenä.

Ehdotusvaiheessa v. 2020-21 suunnitelmaa käsiteltiin Tampereen kaupungin Kaupunkikuvatoimikunnassa kahteen otteeseen.

Kaupunkikuvatoimikunnan lausuntojen pääkohdat:

- Alueen itä- ja länsipäiden tulisi olla luonteeltaan erilaisia
- Länsipään palvelualue ja Tesoman valtatie varsi ratkaistava kaupunkimaisesti, rakennusten tulee rajata katualuetta
- Tavoitteena asuinalueen monimuotoisuus, oma identiteetti ja laadukas ympäristö, laadukkaat julkisivumateriaalit
- Rakennetun korttelin ja puistomaisen piha-alueen suhdetta tulee tarkentaa

Palautteen ja jatkosuunnittelun pohjalta työstettiin kaavaehdotus.

4.5.3 Ehdotusaineistosta saatu palaute ja niiden huomioon ottaminen

Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisua tarkistettiin valmisteluvaiheen palautteen ja tarkentuneen suunnittelun myötä. Aluetta koskevia selvityksiä täydennettiin ja päivitettiin. Kaavaratkaisua ja viitesuunnitelmaa käsiteltiin myös kaupunkikuvatoimikunnassa, joka korosti suunnittelussa tavoiteltavaa asuinalueen monimuotoisuutta, omaa identiteettiä ja laadukasta kaupunkikuvaa sekä alueen itä- ja länsipäiden erilaista luonnetta.

Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisua kehitettiin mm. asuinkorttelien mitoituksen ja pysäköintijärjestelyjen osalta. Alueen kaupunkikuvallista ilmettä ja laatua ohjattiin mm. kaupunkikuvatoimikunnan lausunnon pohjalta määritellyin kaavamääräyksin ja rakentamistapaohjeen avulla. Kaavamerkintöjä tarkennettiin mm. ympäristöhäiriöiden hallinnan ja ympäristönsuojelun osalta.

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 15.4.–17.5.2021. Nähtävillä oloaikana saatiin neljä (4) viranomaislausuntoa ja kolme (3) muistutusta.

Muistutuksissa

- toivottiin, ettei Kohmankadulle päin tulisi näkyviin alueelta valosaastetta, tai etteivät rakennukset peitä koko maisemaa, kun kaikkien Kohmankadulla asuvien takapihat ja ikkunat ovat radalle päin. Alue on rauhallinen ja luonnonläheinen, ei kaivata kaupunkitunnelmaa ja keinotekoisia valoja pilaamaan lähiötä.
- ehdotettiin kaava-alueen laajentamista Tesoman valtatie ja Kokkolankadun risteysalueelle ja risteuksen muuttamista kiertoliittymäksi, josta liittymä myös suunnitellun marketin pysäköintialueelle.
- todettiin, että liito-oravien kulkureiteillä tulee säästää liito-oravan liikkumiseen soveltuvaa puustoa ja huolehtia siitä, etteivät kulkureitit katkea. Tohloppijärven rannan rakentamisen seurauksena liito-oravan kulkureitti asemakaava-alueen länsipuolella heikkenee, ainakin väliaikaisesti. Kohmankadun ja junaradan ylittämiseksi tarvitaan siitäkin syystä enemmän vahvistusta, Tesoman valtatieä unohtamatta. Liito-orava on huomioitu kaava-alueen sisällä sl-6-merkinnällä, mutta se on osoitettu erityisesti keskiosaltaan liian kapeaksi. Liian kapean suojaviheralueen toteutus ei ole realistinen, sillä suureksi kasvavan puuston istuttaminen lähelle tontin ja rakennusalan rajaa ei ole toteuttamiskelpoista. Suojaviheralueen kasvullista alaa kaventavat lisäksi kevyenliikenteenväylät.
- kaava-alueella tehtävät maaperän puhdistustyöt ja rakentaminen sekä kaava-alueen ulkopuoliset haitta-ainaselvitykset ja hulevesien käsittelytoimenpiteet eivät saa heikentää Risuharjunpuiston metsikön ja supprien luontoarvoja sekä ilmettä. Lisäksi Risuharjunpuiston itäosa on todettu liito-oravalle erittäin soveltuvaksi elinympäristöksi. Jalankululle ja pyöräilylle hahmoteltu väylä tulee osoittaa kaava-alueen sisäpuolelle, ei sen ulkopuolelle Risuharjunpuiston lehtoon, joka on jo nykyisellään kapea ja osa seudullisesti merkittävää metsäekologista verkostoa.

Viranomaislausuntoja saatiin Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Väylävirastolta sekä Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Pirkanmaan liitolla, Pirkanmaan maakuntamuseolla ja Väylävirastolla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotuksen suhteen.

ELY-keskuksen lausunto koski melunhallintaa rata-alueen läheisyydessä, tavarajunista aiheutuvien riskien arviointia, maaperän ja pohjaveden haitta-aineiden selvittämistä koskevia kaavamääräyksiä, hulevesien hallintaa pohjavesialueella ja liito-oravan kulkuyhteyksiä.

Ehdotusvaiheen muistutuksista ja lausunnoista on laadittu palaute- ja vastineraportti sisältäen kaupungin vastineet saatuun palautteeseen. Palaute- ja vastineraportti on kaavan liitteenä.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 1.9.2022. Neuvottelumuistio on kaava-aineiston liiteasiakirjana.

4.5.4 Kaavaehdotukseen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavakartan merkintöjä ja määräyksiä on tarkistettu ja täydennetty. Maaperän ja pohjaveden haitta-aineita koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu ja päivitetty viranomaispalautteen pohjalta.

Kaavaselostusta on päivitetty. Selostukseen on lisätty tehtyjä uusia selvityksiä ja selvitysten täydennyksiä koskevat kohdat. Myös vaikutusten arviointia on täydennetty turvallisuusriskien, varjostusvaikutusten ja meluntorjunnan osalta.

4.6 Selvitysten huomioiminen asemakaavaratkaisuissa

KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SELVITYKSET

Ehdotusvaiheessa laaditut selvitykset ja suunnitelmat:

- Hulevesiselvitys ja hallintasuunnitelma, päivitys (Ramboll, 2021)
- Meluselvitys, päivitys (Ramboll, 2021)
- Käyttöhistoriaselvitys (Ramboll, 2020)
- Maaperän pilaantuneisuusselvitys, Raholan suppa (Geopalvelu 2020)
- Pima-koontiraportti (Ramboll, 2020)
- Eliöstö- ja biotooppiselvitys (FCG, 2020)

Valmisteluvaiheessa laaditut selvitykset ja suunnitelmat:

- Hulevesien yleissuunnitelma (Ramboll, 2018)
- Tärinä- ja runkomeluselvitys (Ramboll, 2018)
- Meluselvitys (Ramboll, 2018)
- Ympäristötekniiset tutkimukset (Ramboll, 2018)
- Pohjavesitutkimus (Geopalvelu 2018)
- Maaperän haitta-ainetutkimus, suppa (Ramboll, 2019)
- Liito-oravatarkastelu (Tampereen kaupunki, 2017)
- Rakennetun ympäristön selvitys (FCG 2019)

Maaperän pilaantuneisuutta koskevat määräykset on laadittu maaperä - ja pohjavesitutkimusten perusteella ja ne ovat vaikuttaneet osaltaan hulevesien hallintasuunnitelmaan. Hulevesimääräykset on laadittu hulevesiselvityksen perusteella.

Kaavaratkaisun perusrakenteeksi valittu umpikorttelimalli perustuu meluselvitykseen. Melun hallintaa koskevat kaavamääräykset on laadittu ja kohdennettu meluselvityksen perusteella. Tärinää ja runkomelua koskevat kaavamääräykset on laadittu tärinä- ja runkomeluselvityksen perusteella.

Eliöstö- ja biotooppiselvityksen perusteella liito-oraville potentiaalisesti soveltuva reitti on huomioitu kaavan kaavassa sekä aluevarauksena että kaavamerkinnöin.

4.7 Kaavataloustarkastelu

Kaava mahdollistaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja jo tehtyjen investointien hyödyntämisen. Kaavan investoinnit kohdistuvat katujen ja

kuntatekniikan verkostojen uudistamiseen sekä suojaviheralueeseen. Hankkeen yhteydessä on tehty kaavataloustarkastelua kaupungin omistamien alueiden osalta.

5 KAAVA ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT JA PÄÄTÖKSET

Asemakaavan pohjaksi laaditut yleissuunnitelma ja maankäyttökaavio ovat voimassa olevan maakuntakaavan sekä voimassa olevan yleiskaavan mukaisia.

5.1.1 Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta

Pirkanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kokouksessaan 27.3.2017. Maakuntakaavan hyväksymispäätös tuli lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 24.4.2019. Maakuntakaavassa kyseinen alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi ja tiiviiksi joukkoliikennevyöhykkeeksi. Lisäksi aluetta koskevat myös merkinnät tärkeä vedenhankintaan soveltua pohjavesialue sekä kasvutaajamien vyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

5.1.2 Yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta

Kantakaupungin yleiskaava 2040 tuli voimaan 20.1.2020. Yleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja kasvun vyöhykkeeksi. Yleiskaavassa on todettu myös alueen merkitys pohjavesialueena ja valuma-alueena sekä liito-oravan elinympäristöjen välinen yhteystarve ohjeellisen ekologisen yhteyden merkinnällä.

Alue varataan pääosin asumiselle sekä sitä palveleville toiminnoille, mm. virkistys- ja suojaviheralueille, lähipalveluille sekä nykyiselle ja uudelle ympäristöhäiriötä aiheuttamattomalle elinkeinotoiminnalle. Alueelle sijoittuvien yksityisten rakentamishankkeiden yhteydessä varaudutaan tarvittaessa julkisten palvelujen tarvitsemiin tilavarauksiin. Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön arvoihin.

5.1.3 Asemakaava

Alueella on tällä hetkellä voimassa kolme eri vuosina hyväksyttyä asemakaavaa.

Asemakaava nro 2103 vuodelta 1963, jossa tontit 9, 18 ja 14 on osoitettu teollisuusrakennusten ja -laitosten (T) alueeksi. Asemakaava nro 4003 vuodelta 1972, jossa tontit 12 ja 13 on osoitettu teollisuusrakennusten ja -laitosten alueeksi.

Asemakaava nro 5264 vuodelta 1978, jossa tontti 8 on osoitettu kunnallisteknisten rakennusten korttelialueeksi (ET) lämpökeskusta varten.

Enimmäisjulkisivukorkeus alueella on 12 m ja suurin sallittu tonttitehokkuus $e=0,5$. Tesoman valtatiealueella ja Risuharjunpuiston länsiosassa on voimassa asemakaava nro 2103. Risuharjunpuiston itäosassa on voimassa asemakaava nro 3385 vuodelta 1970.

5.1.4 Kaupungin strategiat

Kaupunkistrategia on kuvaus painotuksista ja tavoitteista, joita kaupunginvaltuusto pitää tärkeimpinä. Se sisältää keskeiset viestit Tampereen kehittämiseksi ja on perusta kaupungin johtamiselle. Valtuusto hyväksyy kaupunkistrategian.

5.1.5 Tonttijako

Tonttijako laaditaan sitovana kaavan yhteydessä korttelin 3119 tontin 1 osalta, muilta osin sitovana ja erillisenä.

5.1.6 Pohjakartta

Pohjakartta on Tampereen kaupungin kaupunkimittauksen laatima ja se on tarkistettu v. 2021.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavakarttaan liitetään toteuttamista kuvaava havainneaineisto.

Rakentamistapaohje on asemakaavan liiteaineistona.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaavaa toteutus voi alkaa heti sen saatua lainvoiman.

6.3 Toteutuksen seuranta

Asemakaavan seurantalomake on selostuksen liitteenä.

7 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Kaavakartta
- Poistettava kaava
- Rakentamistapaohje
- Asemakaavan seurantalomake
- Ehdotusvaiheen vastineraportti
- Viranomaisneuvottelun muistio

7.1 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista

- Hulevesiselvitys ja hallintasuunnitelma, päivitys (Ramboll, 2021)
- Meluselvitys, päivitys (Ramboll, 2021)

Ehdotusvaiheessa laaditut selvitykset ja suunnitelmat:

- Havainne-aineisto / viitesuunnitelma (BST-Arkkitehdit 2021)
- Käyttöhistoriaselvitys (Ramboll, 2020)
- Maaperän pilaantuneisuusselvitys, Raholan suppa (Geopalvelu 2020)
- Pima-koontiraportti (Ramboll, 2020)
- Eliöstö- ja biotooppiselvitys (FCG, 2020)
- Yritysvaikutusten arvionti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	837 Tampere	Täyttämispvm	14.12.2022
Kaavan nimi	Asemakaavan muutos Rahola kortt. 3072, katualuetta		
Hyväksymispvm	12.12.2022	Ehdotuspvm	13.04.2021
Hyväksyjä	V-kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	13.06.2019
Hyväksymispykälä	190	Kunnan kaavatunnus	837-8707
Generoitu kaavatunnus	837V121222A190		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	12,0706	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	1,1031	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	12,0706

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,0706	100,0	121887	1,01	0,0000	64276
A yhteensä	5,7476	47,6	102050	1,78	5,7476	102050
P yhteensä						
Y yhteensä	1,0055	8,3	4300	0,43	0,5993	2269
C yhteensä						
K yhteensä	1,0250	8,5	6250	0,61	1,0250	6250
T yhteensä					-11,1157	-55580
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	3,2601	27,0	7420	0,23	2,7114	7420
E yhteensä	1,0324	8,6	1867	0,18	1,0324	1867
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1031	9,1	0	1,1031	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,0706	100,0	121887	1,01	0,0000	64276
A yhteensä	5,7476	47,6	102050	1,78	5,7476	102050
AK	5,7476	100,0	102050	1,78	5,7476	102050
P yhteensä						
Y yhteensä	1,0055	8,3	4300	0,43	0,5993	2269
YT*4					-0,4062	-2031
Y	0,2816	28,0	1100	0,39	0,2816	1100
YL	0,6351	63,2	3000	0,47	0,6351	3000
YK	0,0888	8,8	200	0,23	0,0888	200
C yhteensä						
K yhteensä	1,0250	8,5	6250	0,61	1,0250	6250
KL-11	0,2505	24,4	4000	1,60	0,2505	4000
KL	0,7745	75,6	2250	0,29	0,7745	2250
T yhteensä					-11,1157	-55580
TTV					-1,6779	-8390
TT					-9,4378	-47190
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	3,2601	27,0	7420	0,23	2,7114	7420
LPA-3	0,2445	7,5	7420	3,03	0,2445	7420
pp	0,0428	1,3	0		0,0428	0
LPA-6	2,2580	69,3	0		2,2580	0
Kadut	0,6851	21,0	0		0,1661	0
LR	0,0297	0,9	0		0,0000	0
E yhteensä	1,0324	8,6	1867	0,18	1,0324	1867
EVS	0,6350	61,5	0		0,6350	0
ET-2	0,0440	4,3	100	0,23	0,0440	100
ET-1	0,3534	34,2	1767	0,50	0,3534	1767
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1031	9,1	0	1,1031	0
ma/a	1,1031	100,0	0	1,1031	0